

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

**The People Participation in Making the Development Plan of Nongpaklong Subdistrict
Administrative Organization in Mueang District, Nakhon Pathom Province**

เอกพจน์ คำแข่ง

Ekkapoj Kamseng

ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural

Community Development and Administration

Phetchaburi Rajabhat University

2553

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคนิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
ผู้เขียน นายเอกพจน์ คำเซ่ง
สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์หลัก คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ศิริธนาวงศ์) (ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ศิริธนาวงศ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นำภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เตือกบัวขาว) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
บัณฑิตศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

ชื่อภาคินิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผู้เขียน นายเอกพจน์ คำแข่ง สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามสถานภาพของประชาชน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองปากโลง จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแล้วเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ตามลำดับ
2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับข้อมูลต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Term Paper Title : The People Participation in Making the Development Plan of Nongpaklong Subdistrict Administrative Organization in Mueang District, Nakhon Pathom Province **Author :** Mr.Ekkapoj Kamseng **Major :** Urban and Rural Community Development and Administration **Year :** 2010

Abstract

The purposes of this study were to : 1) investigate knowledge and understanding on people participation in making the development plan of Nongpaklong Subdistrict Administrative Organization in Mueang District, Nakhon Pathom Province 2) compare the people participation in making the development plan of Nongpaklong Subdistrict Administrative Organization based on their social status and 3) determine relationship between knowledge and understanding on participation and the people's participation in the process of making the development plan of Nongpaklong Subdistrict Administrative Organization. The samples were 380 people living in Nongpaklong District randomly drawn with a simple random sampling method. A questionnaire was used for data collection. The data were analyzed with statistical methods for percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested with t-test, one-way ANOVA, Scheffé test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows :

1. The people had knowledge and understanding on people participation in making the development plan of subdistrict administrative organizations on the whole at a moderate level, as well as in individual aspects including the participatory benefits, participatory decision making, participatory operation and participatory evaluation respectively.
2. Differences in gender, educational level, occupation, and information receiving of the people yielded different participation in making the development plan of the subdistrict administrative organization significantly at 0.05 level.
3. Knowledge and understanding of people in making the development plan of subdistrict administrative organization had a positive relationship at a high level with the people's participation in the process of making the development plan of Nongpaklong Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Nakhon Pathom Province significantly at 0.01 level.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ศิริชนาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำภาคนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณ ดร.เจดชัย ชูระแพง ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำภาคนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองประวิตร จำปาเงิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เลหาพิบูลย์กุล และพันตำรวจโทหญิงจินดา กลับกลาย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญอนุเคราะห์ ตรวจสอบแบบสอบถามและกรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ ในการทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้ทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ความมีคุณค่า ประโยชน์ และความดีของภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา หากภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องด้วยประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

เอกพจน์ คำเซ่ง

กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(11)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	29
ข้อมูลพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือในการวิจัย.....	42

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิจัย.....	47
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.....	50
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.....	54
ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	77
การอภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	93
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	97
ประวัติผู้เขียน.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.....	51
4.3 การจำแนกกลุ่มตามระดับความรู้เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล.....	51
4.4 ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.....	52
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน.....	54
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....	55
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ.....	56
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์.....	57
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล.....	58
4.10 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ.....	59
4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ...	60

4.22	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามอาชีพ.....	69
4.23	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามอาชีพ.....	70
4.24	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามอาชีพ.....	71
4.25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพในชุมชน.....	72
4.26	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำแนกตามการได้รับข้อมูล.....	73
4.27	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.....	74

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6